

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/74/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622201476
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5622201476.13

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého K. H.F., nar. XX. X. XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky S.. J. Š., nar. X. X. XXXX, trvale bytom K. Z. XXX/X, K., okres Liptovský Mikuláš, zastúpenej advokátkou JUDr. Ing. Ivanou Kožákovou, so sídlom Garbiarska 905, 031 01 Liptovský Mikuláš, a otca K. H., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom N. XXXX/X, X. S.Á., zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Dorociakovou, so sídlom 1. mája 697/26, Liptovský Mikuláš, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému K. H., nar. XX. X. XXXX, o návrhu otca na zverenie maloletého K. H., nar. XX. X. XXXX do striedavej osobnej starostlivosti, o návrhu otca zo dňa 26. 6. 2023 na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Otec je o p r á v n e n ý s t ý k a ť s maloletým K. H., nar. XX. X. XXXX, počas letných prázdnin v roku 2023, od 21. 7. 2023 od 9:00 hod. do 30. 7. 2023 do 19:00 hod. a od 15. 8. 2023 od 09:00 hod. do 30. 8. 2023 do 19:00 hod.

Otec je p o v i n n ý pred začiatkom styku vyzdvihnúť maloletého v mieste bydliska matky a po ukončení styku ho odovzdať matke v mieste jej bydliska.

Matka j e p o v i n n á maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v určené dni a hodiny ho odovzdať otcovi.

Počas letných prázdnin v roku 2023 má úprava styku otca prednosť pred bežnou úpravou styku danou neodkladným opatrením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/74/2022-14 zo dňa 24. 8. 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 11CoP/31/2022, 11CoPno/2/2022 zo dňa 5. 10. 2022.

odôvodnenie:

1. Matka podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 9. 5. 2022 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému K. H., nar. XX. X. XXXX, ktorým sa domáha, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživné maloletého sumou 150,- eur mesačne.

2. Dňa 20. 6. 2022 doručil otec návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému K. H., nar. XX. X. XXXX, ktorým žiada, aby súd zveril maloletého K. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

3. V prebiehajúcom konaní, v štádiu nariadeného znaleckého dokazovania, podal otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne dňa 26. 6. 2023 na Okresný súd Liptovský Mikuláš návrh na nariadenie

neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd určil styk s maloletým dieťaťom počas letných prázdnin roka 2023. Hoci sa otec pokúsil s matkou dohodnúť na osobitnej úprave počas špecifikovaného obdobia, matka s návrhom otca nesúhlasila. Navrhol, aby súd upravil jeho styk so synom počas letných prázdnin v roku 2023 od 15. 7. 2023 od 09:00 hod. do 30. 7. 2023 do 19:00 hod. a od 15. 8. 2023 od 09:00 hod. do 30. 8. 2023 do 19:00 hod. V súčasnej dobe je stretávanie otca s maloletým upravené na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline pod sp. zn. 11CoP/31/2022, 11CoPno/2/2022 zo dňa 5. 10. 2022 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým K. H., nar. XX. X. XXXX, každý párny týždeň v kalendárnom roku v stredu od 16:00 hod. do 18:30 hod. a od piatku od 16:00 hod. do bezprostredne nasledujúcej nedele do 17:00 hod., každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od stredy od 16:00 hod. do bezprostredne nasledujúceho piatku do 15:00 hod.

4. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy jeho styku s maloletým M.. Civilný mimosporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veciach úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom, preto je potrebné pri rozhodnutí o podanom návrhu vychádzať zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa (otca).

16. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa súd zohľadňuje najmä skutočnosti uvedené v čl. 5 základných zásad zákona o rodine. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia otec žiada upraviť styk s maloletým počas letných prázdnin roka tak, že úprava styku s maloletým počas letných prázdnin má prednosť pred bežnou úpravou styku. Otec je povinný vyzdvihnúť maloleté dieťa v mieste bydliska matky a po ukončení styku odovzdať matke v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a styk umožniť.

17. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš na žiadosť súdu vypracoval správu o pomeroch v rodine otca a matky dňa 30. 6. 2023, v ktorej sa uvádza, že maloletý K. má rád oboch rodičov. S obidvomi by rád išiel na výlet. Prostredie u otca aj u matky je vhodné pre zdravý vývoj a výchovu maloletého K.. Matka uviedla, že otec sa jej naposledy pýtal na prázdniny počas Veľkej Noci. Na letné prázdniny a možnosť byť so synom sa nepýtal. Stretávanie sa doposiaľ trvá v režime neodkladného opatrenia. Otec ju nekontaktoval telefonicky, ani osobne. Otec pri osobnom šetrení kolízneho opatrovníka uviedol, že s matkou maloletého sa nedá hovoriť osobne ani telefonicky. Je striktná, mimo úpravy styku doterajším neodkladným opatrením mu styk so synom neumožňuje.

18. S poukazom na ustanovenie § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia. Súd má z doposiaľ vykonaného dokazovania vo veci preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Matka býva spolu s maloletým v obci Podtureň, otec v obci Bukovina. Po preskúmaní návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, po oboznámení sa s dôvodmi, pre ktoré otec podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, vrátane oboznámenia sa s obsahom doposiaľ zadovážených listinných dôkazov, ktoré boli súdu predložené, aj po vypočutí obidvoch rodičov na pojednávaní dňa 13. 7. 2023, dospel súd k záveru, že v danom prípade existuje dôvod na nariadenie

neodkladného opatrenia, ktorým súd bezodkladne, v dočasnom režime neodkladného opatrenia, upraví styk otca s maloletým v čase letných prázdnin. Týmto neodkladným opatrením je upravený styk otca počas prázdnin, a tento má prednosť pred pôvodnou dočasnou úpravou bežného styku, to znamená, že počas prázdnin sa rodičia prednostne budú riadiť úpravou styku danou týmto uznesením, pričom súd podotýka, že ku dňu, kedy rozhoduje o neodkladnom opatrení, už mal otec možnosť realizovať styk so synom podľa doterajšej bežnej úpravy styku, danej neodkladným opatrením, počas prvých troch týždňov mesiaca júl.

19. Súd v danom štádiu prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravie, vývinové potreby, citové väzby, stabilitu výchovného prostredia, a najmä na oprávnenie maloletého plnohodnotne a rovnocenne tráviť čas s otcom počas letných prázdnin. Súd súčasne zohľadňuje, že rodičia medzi sebou nedokážu dostatočne konštruktívne komunikovať, pred maloletým majú neadekvátne reakcie, dostávajú ho do konfliktu lojality, neriešia jeho neprímeranú nesmelosť, až plachosť, nepodporujú u neho odvahu slobodne sa vyjadriť ku otázkam, ktoré sa ho týkajú. Nie sú schopní medzi sebou viesť vyspelú rodičovskú komunikáciu, tak, aby bol napĺňaný čo najlepší záujem ich syna, ktorý má právo na rovnocenné vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi. O návrhoch obidvoch rodičov bude súd rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom vykoná potrebné dokazovanie a po vyhodnotení dôkazov rozhodne v záujme maloletého.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359, § 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 332 ods. 1 CSP)